

Utlåtande 2006:7 RI (Dnr 133-4612/2005)

Finanspolicy för Stockholms stad

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Finanspolicy för Stockholms stad godkänns, *bilaga*.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

1. Kommunstyrelsens ekonomiutskott skall besluta om låneramar samt finansiella risklimiter för finansverksamheten i enlighet med finanspolicy för Stockholms stad.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Kommunfullmäktige godkände 2004 ett förslag till ny organisation av kommunkoncernens finansverksamhet. Förslaget innebär en centralisering av finanshanteringen till stadens ekonomiavdelning på stadsledningskontoret i syfte att säkerställa och kvalitetssäkra kommunkoncernens samlade behov av finansiell kompetens och stöd. Samtidigt fick kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma med förslag till reviderad finanspolicy.

Kommunfullmäktige beslutade 2005 att godkänna förslag till reviderad finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad. Kommunstyrelsen fick samtidigt i uppdrag att besluta om en finanspolicy för Stockholms stad samt att återkomma med förslag till ränterisk för kommunkoncernen att gälla från 2006.

Ärendet

I detta ärende presenteras stadsledningskontorets förslag till finanspolicy för Stockholms stad - *bilaga*.

Ärendets beredning

Stadsledningskontoret har berett ärendet.

Stadsledningskontoret lyfter i sitt förslag fram att finanspolicyn tydliggör ansvarsfördelningen inom stadsledningskontorets ekonomiavdelning och finansenhet. Policyn bidrar även till att tydliggöra upplåningsformer och principer för upplåning liksom principer för placeringar.

Mina synpunkter

Jag har vid flera tidigare tillfällen konstaterat att finansrörelsens förvaltning måste utvecklas vidare i riktning mot att bli stadens och kommunkoncernens samlade finansfunktion. Detta skall ske med målsättningen att säkerställa och kvalitetssäkra kommunkoncernens samlade behov av finansiell kompetens och stöd. Den strategiska riskhanteringen måste utgå ifrån ett kommunkoncernperspektiv för att uppnå bästa möjliga hushållning och användning av stadens resurser.

Det är positivt att även detta steg nu kan tas i riktning mot vad kommunfullmäktige tidigare har beslutat om. I det fortsatta arbetet och för att utnyttja stadens ekonomiska förutsättningar på bästa sätt är det avgörande att kommunkoncernperspektivet utvecklas ytterligare. Föreliggande förslag till finanspolicy för Stockholms stad är ett resultat av tidigare beslut som syftar till att lägga grunden för ett reellt kommunkoncernperspektiv.

Förslaget till finanspolicy tydliggör bl.a. ansvarsfördelningen inom stadsledningskontorets ekonomiavdelning och finansenhet. Policyn bidrar även till att tydliggöra upplåningsformer och principer för upplåning liksom principer för placeringar.

I finanspolicyförslaget tydliggörs att kommunfullmäktige skall fatta beslut om stadens teckning av borgen. Även stadens principer för teckning av borgen samt hantering av desamma beskrivs närmare i policyn.

Stadens risker förtydligas i detta förslag till finanspolicy för Stockholms stad. Kommunstyrelsens ekonomiutskott föreslås få i uppdrag att besluta om låneramar samt finansiella risklimiter och mandat för finansenhetens verksamhet i enlighet med föreslagen finanspolicy för Stockholms stad.

Avslutningsvis vill jag lyfta fram att vid all finansiell hantering skall det etiska perspektivet beaktas samt hänsyn tas till internationella konventioner avseende mänskliga rättigheter. Det innebär att placeringar skall undvikas i tillgångar baserade på en verksamhet som uppenbarligen eller på förekommen anledning, bedöms vara oetiska eller i något avseende bryter mot de internationella konventionerna för mänskliga rättigheter.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Finanspolicy för Stockholms stad godkänns, *bilaga*.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

1. Kommunstyrelsens ekonomiutskott skall besluta om låneramar samt finansiella risklimiter för finansverksamheten i enlighet med finanspolicy för Stockholms stad.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 14 december 2005

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Anette Otteborn

ÄRENDET

Stadsledningskontoret har i detta ärende tagit fram ett förslag till finanspolicy för Stockholms stad - *bilaga*. Förslaget bygger på och har som utgångspunkt den beslutade finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad (Dnr 023-2105/2005). Finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad samt detta förslag till finanspolicy för Stockholms stad bör ses ur ett helhetsperspektiv.

Bakgrund

I utlåtande 2004:171 RI (dnr 023-3913/2004) beslutade kommunfullmäktige att godkänna ett förslag till ny organisation av kommunkoncernens finansverksamhet. Förslaget innebär en centralisering av finanshanteringen till stadens ekonomiavdelning på stadsledningskontoret i syfte att säkerställa och kvalitetssäkra kommunkoncernens samlade behov av finansiell kompetens och stöd. Samtidigt får kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma med förslag till reviderad finanspolicy.

Kommunfullmäktige beslutade tidigare i år att godkänna förslaget till reviderad finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (dnr 023-2105/2005). Kommunstyrelsen fick samtidigt i uppdrag att besluta om en finanspolicy för Stockholms stad samt att återkomma med förslag till ränterisk för kommunkoncernen att gälla från 2006.

Ärendets beredning

Stadsledningskontoret har berett ärendet.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 november 2005 har i huvudsak följande lydelse (förslaget till finanspolicy för Stockholms stad redovisas i sin helhet i bilaga).

Utiifrån det beslut kommunfullmäktige fattade under 2004 (Dnr 023-3913/2004) har stadsledningskontorets finansenhet utvecklats för att arbeta och hantera finansverksamheten ur ett kommunkoncernperspektiv. I förslaget till ny finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad förtydligades syftet med finanspolicyn och målet med finansverksamheten med kommunkoncernfokus.

Den beslutade finanspolicyn för kommunkoncernen innehåller ett förtydligande av vilka finanspolicy som skall finnas i kommunkoncernen och dess roller. Kommunfullmäktige skall besluta om finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad, kommunstyrelsen beslutar om finanspolicy för Stockholms stad, koncernstyrelsen

beslutar om finanspolicy för Stockholms Stadshus AB och bolagens styrelser beslutar om respektive bolags policy.

I den nu föreslagna finanspolicyn för Stockholms stad tydliggörs ansvarsfördelningen inom stadsledningskontorets ekonomiavdelning och finansenhet. Upplåningsformer och principer för upplåning tydliggörs i den föreslagna policyn liksom principer för placeringar.

I finanspolicyförslaget tydliggörs att Kommunfullmäktige skall fatta beslut om stadens teckning av borgen. Stadens principer för teckning av borgen samt hantering beskrivs närmare i denna policy.

De risker som uppstår i kommunkoncernens finansverksamhet definieras i finanspolicyn för kommunkoncernen. Stadens risker förtydligas i detta förslag till finanspolicy för Stockholms stad. Kommunstyrelsen föreslås ge kommunstyrelsens ekonomiutskott i uppdrag att besluta om låneramar samt finansiella risklimiter och mandat för finansenhetsens verksamhet i enlighet med föreslagen finanspolicy för Stockholms stad.

En av de finansiella riskerna är ränterisken. Utifrån det arbete finansenheten genomfört under 2005 har en process för ränteriskhanteringen tagits fram. Principerna för den strategiska ränteriskhanteringen är att en genomsnittlig räntebindningstid (s.k. normalduration) fastställs för kommunkoncernen av Kommunfullmäktige och ett intervall beslutas inom vilket kommunkoncernens olika delar, dvs. staden och bolagen skall placeras.

Bilaga

Finanspolicy för Stockholms stad.

Finanspolicy för Stockholms stad

1. Generella principer

Finanspolicy för kommunkoncernen, överordnad Finanspolicy för Stockholms stad (staden), sätter de yttersta ramarna för finansverksamheten i kommunkoncernen, staden och bolagen.

Finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad sätter ramarna för hur finansenheten skall agera på den externa marknaden. Finansenhetsens arbete regleras mer detaljerat i stadens finanspolicy, denna finanspolicy. I en bilaga 1 till denna finanspolicy (bilaga 1) fastställs limiter och mandat för finansenhetsens verksamhet. Bilaga 1 ska beslutas och fastställas av kommunstyrelsens ekonomiutskott.

1.1 Syfte med finanspolicyn

Finanspolicyn fastställer finansverksamheten för staden. Syftet med denna policy är:
Att ge mål och riktlinjer för finansverksamheten inom staden och de av staden helägda bolagen.

Att klargöra vilka finansiella risker staden skall ta samt hur riskerna skall begränsas.

Att tydliggöra ansvarsfördelningen för finansverksamheten inom staden.

1.2 Uppdatering av stadens finanspolicy

Ekonomidirektören ansvarar för att finanspolicyn löpande hålls uppdaterad.

Stadens finanspolicy skall fastställas av kommunstyrelsen årligen och därutöver revideras vid större förändringar av kommunkoncernens förutsättningar.

1.3 Generella principer för finansverksamheten i staden

Finansverksamheten för staden är centraliserad till finansenheten inom stadsledningskontorets ekonomiavdelning. Finansenheten skall tillgodose kommunkoncernens, d v s stadens, Stockholms Stadshus AB:s och bolagens behov av kostnadseffektiv lånefinansiering. All upplåning skall ske via finansenheten. Finansenheten skall därutöver tillgodose kommunkoncernen med tillgångsförvaltning när Stockholms Stadshus AB och bolagen har finansiella tillgångar.

Staden och bolagen skall ingå i stadens koncernkontostruktur som hanteras av finansenheten. Stadens och bolagens behov av likvida medel skall tillgodoses av finansenheten, utifrån de underlag för likviditets- och lånefinansieringsbehov som staden och bolagen förser finansenheten med.

Målet med finansverksamheten är att optimera finansnettot, givet den risknivå kommunkoncernen beslutat att ta. Risknivån sätts utifrån kommunkoncernens ekono-

miska förutsättningar och därutöver tas hänsyn till rådande makroekonomiskt läge. Staden och bolagen har ansvar för sitt finansnetto inom följande givna ramar:

- Staden och bolagen ansvarar för sin kapitalstruktur, investeringsbeslut och optimering av rörelsekapital.
- Finansenheten ansvarar för att hantera den beslutade ränterisken, och därmed räntekostnaden, på kort och lång sikt för kommunkoncernen.

Staden och bolagen ska förse finansenheten med en långsiktig lånefinansieringsprognos samt en rullande likviditetsprognos.

1.4 Placeringar

Kassaflöden skall hanteras inom ramen för stadens koncernkontosystem. Överskottslikviditet skall placeras genom finansenheten. Likviditeten skall hanteras till bästa möjliga avkastning för Stockholms Stadshus AB och dess bolag.

På aggregerad nivå ska durationen på placeringar och skulder matchas inom kommunkoncernen.

1.5 Upplåning

Kommunstyrelsen beslutar om en limit inom den av kommunfullmäktige beslutade totala låneramen för extern upplåning. Limiten fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott i bilaga 1.

Refinansiering och nyfinansiering hanteras av finansenheten i samarbete mellan staden, bolagen och finansenheten. Räntebindningstiden och ränteförfallostrukturen sätts med utgångspunkt från det beslut kommunfullmäktige tagit avseende kommunkoncernens normalduration.

1.6 Utlåning och borgensteckning för bolag inom Kommunkoncernen

Kommunstyrelsen beslutar om en limit inom den av kommunfullmäktige beslutade ramen för utlåning till bolagen och borgensteckning för bolagen. Limiten fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott i bilaga 1.

1.7 Generella principer för borgensteckning

Alla borgen och garantier tecknade av staden skall beslutas av kommunfullmäktige. Restriktivitet ska gälla för tecknande av stadens borgen. Godkännande ska ske endast i undantagsfall och enbart om all annan möjlighet till finansiering har utretts. All borgensteckning skall vara belopps- och tidsbegränsad.

För att en borgensteckning skall tillstyrkas skall ändamålet

- stödja Stockholms stads mål för verksamheten i enlighet med inriktning angiven i budget för Stockholms stad,

- inneha en långsiktig plan och inriktning som ger Stockholms stad och dess medborgare ett tydligt mervärde, på både kort och lång sikt samt
- vila på realistiska ekonomiska grunder

1.7.1 Garanti och borgensteckning till av staden majoritetsägda bolag

Staden tecknar borgen för bolagens pensionsutfästelser.

1.7.2 Garanti och borgensteckning till av staden ej majoritetsägda bolag

Förberedelse av borgenstecknings- eller garantiförbindelseärenden skall följa processen för borgensteckning. Vid godkännande av borgen eller garanti utgår en årsavgift om 0,2 %, eller annan beslutad av kommunfullmäktige.

Stockholms stads regressrätt skall utnyttjas. Avskrivning av regresser skall övervägas först då gäldenär gått i konkurs eller av annan anledning inte anses kunna kompensera staden. Beslut härom skall tas av kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Aktuella borgen skall löpande rapporteras till kommunstyrelsen ekonomiutskott.

2. Ansvarsfördelning

Stadens ansvarsfördelning fastställs i delegationsordningen samt i stadens finanspolicy.

2.1 Ekonomidirektörens ansvar

Att försäkra sig om att regler och instruktioner i finanspolicyn efterlevs.

Att säkerställa att finanspolicyn uppdateras.

Att säkerställa att identifiering, värdering och hantering av operativa risker genomförs i enlighet med gällande finanspolicy.

2.2 Finanschefens ansvar

Att tillse att finansiella avtal tecknas och transaktioner genomförs inom ramen för finanspolicyn.

Att säkerställa att tillgång till erforderlig finansiering alltid finns, både av kortsiktig och långsiktig karaktär för Stockholms Stadshus AB, bolagen och staden.

Att säkerställa en god likviditetshantering för kommunkoncernen.

Att sammanställa, analysera och hantera kommunkoncernens finansiella risker.

Att utarbeta förslag till uppdatering av finanspolicyn.

2.3 Riskkontrolls ansvar

Att kontrollera att finansverksamheten sker i enlighet med det ramverk som fastslås i kommunkoncernens och stadens finanspolicy.

Att kontinuerligt stödja finansenheten med riskkontroll och uppföljning av funktionens arbete.

Att löpande följa upp att hanteringen av operativa risker genomförs i enlighet med gällande policy.

Att ta fram rapportering beträffande finansiella och operativa risker i enlighet med kommunkoncernens och stadens finanspolicy.

3. Risk

3.1 Finansieringsrisk

Finansieringsrisken mäts som andel av befintlig skuld som förfaller inom enskild tidsperiod. Kommunkoncernens externa skuld skall vara strukturerad på ett sådant sätt att låneförfallen sprids över tiden. Limit för detta fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott i bilaga 1.

Finansieringsberedskapen, definierad som andel av lånefinansieringsprognosen, skall fastställas. Limit för finansieringsberedskapen fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott i bilaga 1.

3.2 Likviditetsrisk

Likviditetsrisken mäts som tillgängliga likvida medel som andel av likvidetsprognosen på kort sikt. Limit för likviditetsberedskapen fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott i bilaga 1.

3.3 Valutarisk

Valutarisken mäts som absolut belopp exponerat i annan valuta än SEK. Limit för maximal exponering i valuta fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott i bilaga 1.

3.4 Ränterisk

Den strategiska ränterisken för kommunkoncernens skuld, uttryckt som en normalduration, fastställs årligen av kommunfullmäktige. Därtill fastställs ett intervall för durationen. Durationen för finansiella tillgångar och skulder skall matchas i den strategiska portföljen så långt det är möjligt inom intervallet fastslaget av kommunfullmäktige. Kommunkoncernens externa skuld ska vara strukturerad på ett sådant sätt att ränteförfallen sprids över tiden. Limit för detta fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott i bilaga 1.

Ränterisken i stadens portfölj är en effekt av kommunkoncernens externa upplåning och koncerninterna mellanhavanden. För att styra stadens ränterisk ska durationen för lån och placeringar matchas på aggregerad nivå, externt såväl som internt. Styrningen medför att durationen i stadens portfölj hamnar i nivå med durationen i kommunkoncernen.

Affärer i den taktiska portföljen mäts separat. Limiter för detta fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott i bilaga 1.

Derivatinstrument får användas av finansenheten för att hantera risker i kommunkoncernens portfölj samt för att ta positioner i den taktiska portföljen.

3.5 Kreditrisk

Exponeringen per motpart mäts som andel av total placering och inkluderar upplupen ränta. Limiter för exponering mot specifik motpart och per ratingnivå fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott i bilaga 1.

3.6 Operativ risk

Realiserade operativa risker överstigande limit i bilaga 1 skall rapporteras till kommunstyrelsen.